

Klasa: 305-01/12-01/02

Urbroj: 5030120-12-2

Zagreb, 5. travnja 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zaključaka o ograničenju korištenja sredstava u pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i lokalnu, odnosno područnu (regionalnu) samoupravu i javnim ustanovama (predlagatelj: Klub zastupnika Hrvatskih laburista – Stranke rada)
– mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 305-01/12-01/01, urbroja: 65-12-03, od 14. veljače 2012. godine

Na temelju članka 110. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske Prijedlog zaključaka o ograničenju korištenja sredstava u pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i lokalnu, odnosno područnu (regionalnu) samoupravu i javnim ustanovama

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske ne podržava Prijedlog zaključaka o ograničenju korištenja sredstava u pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i lokalnu, odnosno područnu/regionalnu samoupravu i javnim ustanovama predlagatelja Kluba zastupnika Hrvatskih laburista – Stranke rada.

Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je člankom 113. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst), propisano, među ostalim, da Vlada Republike Hrvatske donosi uredbe za izvršenje zakona.

Zakonom o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011) u članku 1. stavku 3. propisano je da Vlada Republike Hrvatske donosi uredbe za izvršenje zakona, a člankom 30. da Vlada donosi uredbe u skladu s Ustavom i zakonom.

Poslovníkom Hrvatskog sabora u članku 122. propisano je da zaključcima Hrvatski sabor utvrđuje stajališta o određenim događajima i pojavama, a na osnovi ocjene stanja u pojedinoj oblasti, zaključcima se mogu zauzimati stajališta, izražavati mišljenja ili utvrđivati obveze Vlade Republike Hrvatske, ministarstava i drugih tijela državne uprave.

Iz svih prethodno navedenih odredaba, razvidno je da za donošenje uredbe Vlade Republike Hrvatske mora postojati pravni temelj u zakonu za čije izvršenje se uredba donosi. Naime, podzakonski akti, pa tako i uredbe Vlade Republike Hrvatske, donose se na temelju i u skladu s mjerodavnim zakonom.

Donošenje predmetnog Prijedloga zaključka kojim se Vladi Republike Hrvatske nalaže donošenje uredbe, a koja nije utemeljena na zakonu smatra se pravno upitnim, a osim toga, iz predloženog zaključka nije vidljivo za izvršenje kojih zakona bi predmetne uredbe trebale biti donesene.

Predlagatelj se poziva na Odluku Hrvatskoga sabora od 15. prosinca 2010., (Narodne novine, broj 144/2010), koja je donesena temeljem tada važećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti. Predmetna Odluka ostala je na snazi i po donošenju novog Zakona o sprječavanju sukoba interesa (Narodne novine, br. 26/2011 i 12/2012).

Člankom 11. stavkom 7. ranije važećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti bilo je propisano da dužnosnici iznimno mogu biti članovi u najviše do dva upravna vijeća, odnosno nadzorna odbora izvanproračunskih fondova koji su od posebnog državnog interesa, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član upravnog vijeća ustanove, odnosno nadzornog odbora izvanproračunskog odbora po položaju. Za članstvo u upravnim vijećima ustanova, odnosno nadzornim odborima izvanproračunskih fondova dužnosnik nema pravo na ikakvu naknadu, osim prava na naknadu putnih i drugih troškova. Hrvatski sabor utvrđuje popis pravnih osoba od posebnoga državnog interesa, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Temeljem prethodno citirane odredbe, Hrvatski sabor donio je Odluku o popisu pravnih osoba od posebnog državnog interesa kojom se utvrđuje popis pravnih osoba, odnosno trgovačkih društava, ustanova i izvanproračunskih fondova koji su od posebnog državnog interesa.

Vlada Republike Hrvatske napominje da je i važećim Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, vezano uz članstvo u upravnim tijelima i nadzornim odborima, odredbom člankom 14. propisano da Hrvatski sabor utvrđuje popis pravnih osoba od posebnog državnog interesa, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, a predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave utvrđuje popis pravnih osoba od interesa za tu jedinicu.

Odlukom Hrvatskog sabora o popisu pravnih osoba od posebnog državnog interesa utvrđen je popis pravnih osoba, odnosno trgovačkih društava, ustanova i izvanproračunskih fondova koji su od posebnog državnog interesa, vezano uz članstvo u upravnim tijelima i nadzornim odborima, u kontekstu sprječavanja sukoba interesa.

Što se tiče načina poslovanja predmetnih pravnih osoba te načina financiranja i raspolaganja sredstvima tih pravnih osoba, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je isto uređeno posebnim propisima i općim aktima tih pravnih osoba, u skladu sa zakonom, a ovisno o vrsti pravne osobe. Pri tome je potrebno voditi računa i o zaštiti poduzetničke i tržišne slobode kao temelja gospodarskog ustroja Republike Hrvatske, utvrđenoj člankom 49. Ustava Republike Hrvatske.

Što se, pak, tiče samih donacija za potrebe sporta, tehničke kulture, kulture i znanosti te humanitarne i bilo koje druge svrhe koje se predlaže zabraniti, Vlada Republike Hrvatske mišljenja je da je poticanje sporta, tehničke kulture, kulture i znanosti, a naročito humanitarnih akcija, u interesu ne samo Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nego i građana Republike Hrvatske.

Predloženom zabranom brojni kulturni projekti i projekti zaštite kulturne baštine bili bi obustavljeni, zbog nedostatka sredstava, što bi zasigurno imalo dugotrajne nesagledive posljedice. Treba voditi računa da su pravne osobe poticane da doniraju sredstva u kulturne svrhe, radi čega su predviđene i porezne olakšice u poreznom zakonodavstvu, a usvajanjem predložene zabrane darovanja sredstava poticajne mjere ne bi više imale učinka.

Važno je istaknuti i činjenicu da bi se donošenjem predloženog Prijedloga zaključka derogirala i svrha radi koje je osnovan Fond za stipendiranje hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djece hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Taj Fond, kao ustanova od posebnog državnog interesa, osnovan je, u svrhu ostvarenja prava na stipendiju tijekom redovitog srednjoškolskog obrazovanja, redovitog sveučilišnog i stručnog studija i prava na naknadu dijela troškova školarine poslijediplomskih studija na visokim učilištima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, djece smrtno stradalih hrvatskih branitelja, djece zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i djece hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Sredstva za financiranje stipendija i naknada dijela troškova školarine poslijediplomskih studija, a što je i svrha postojanja ovog Fonda, osiguravaju se iz dijela trećine dobiti od ulaganja koje ostvari taj Fond, a ne sredstvima iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Vezano uz ograničavanje troškova za uposlenike predmetnih pravnih osoba na razinu važećih kolektivnih ugovora i ukidanje svih drugih isplata radnicima i troškova za radnike, a koji nisu definirani kolektivnim ugovorima ili važećim zakonskim propisima, nejasno je o kojim se troškovima izvan važećih zakonskih propisa ili iznad razine važećih kolektivnih ugovora uopće radi. U ostvarivanju prava radnika sve pravne osobe dužne su postupati u skladu s važećim propisima, a njihovo postupanje podložno je kontroli ovlaštenih tijela. U slučaju utvrđenih nepravilnosti, odnosno nezakonitog postupanja, pravne osobe snosit će odgovornost za isto.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Arsena Bauka, ministra uprave, mr. sc. Zorana Pičuljana, zamjenika ministra uprave, te Darka Parića, Jagodu Botički, Borisa Miloševića i Ranka Lamzu, pomoćnike ministra uprave.

GLAVNA TAJNICA

Marica Matković

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović